

ทะเลสาบอินเล อีกหนึ่งจุดหมายปลายทางที่น่าประทับใจ

อัมพิกา รัตนพิทักษ์¹

"อินเล" เป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่มีคนจะพูดถึงมาในใจทุกครั้งทีนึกถึงประเทศพม่า อาจเป็นเพราะความงดงามจากทั้งธรรมชาติและจากน้ำใจของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น ที่ยังคงประทับใจตลอดมาและทุกครั้งที่มีโอกาสได้ไปเยือน

อินเล เป็นชื่อของทะเลสาบที่ตั้งอยู่ท่ามกลางขุนเขาในรัฐฉานประเทศพม่า อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1,300 เมตร ชาวพม่าเรียกที่นี่ว่า "อินเลกัณ" โอเคิล (Okell, 1995: 55) ได้รวบรวมการตีความหมายของชื่อทะเลสาบแห่งนี้จากหลาย ๆ แหล่งไว้ที่น่าสนใจว่า โดยทั่วไปแล้วหมายถึง "ทะเลสาบขนาดเล็ก" (the little lake) และบางครั้งก็ถูกเรียกว่า "อินกะเล" ซึ่ง "อิน" หมายถึง "ทะเลสาบ" และ "กะเล" หมายถึง "เล็ก" นอกจากนี้ ยังมีการตีความหมายของชื่อทะเลสาบนี้โดยกล่าวว่ามาจากคำว่า "อินเล - หยั่ว" ซึ่งหมายถึง "สี่หมู่บ้านในทะเลสาบ" เป็นการกล่าวโยงถึงตำนานของการอพยพมาของคนกลุ่มแรกที่มีงะหนาว์และงะเถา์ เป็นผู้นำในการพาญาติ ๆ และเพื่อน ๆ รวม 36 ครอบครัวหนีการรุกรานของชาวสยามมาจากเมืองทวายซึ่งอยู่ทางใต้ของประเทศพม่าในฐานะที่เป็นข้าในเจ้าฟ้าหญาวชเว แล้วมาตั้งหมู่บ้าน ณ ทะเลสาบแห่งนี้ จากหนึ่งหมู่บ้านจนขยายออกมาเป็นสี่หมู่บ้านในเวลาต่อมา ปัจจุบันจากคำบอกเล่าของชาวบ้านพบว่า ที่ทะเลสาบแห่งนี้มีหมู่บ้านอยู่ทั้งหมดราวร้อยละหมู่บ้านแล้ว

ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในทะเลสาบอินเลเป็นที่รู้จักในชื่อ "อินตา" ตามสำเนียงภาษาพม่ามาตรฐาน ถ้าออกเสียงให้ใกล้เคียงกับสำเนียงของพวกเขาก็จะได้ว่า "อินชา" ซึ่งหมายถึง "ลูกของทะเลสาบ"

ชาวอินตาอาศัยและใช้ชีวิตประจำวันอยู่บนทะเลสาบ นับว่าพวกเขาเป็นคนที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างดีเยี่ยม และสามารถนำเอาสภาพแวดล้อมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างล้นหลาม จากการประกอบอาชีพหลักโดยการทำประมงปลาน้ำจืดอาจจะดูเป็นเรื่องปกติของคนที่อาศัยอยู่กับแหล่งน้ำแต่สำหรับการทำการเกษตรที่มีแปลงผักลอยอยู่บนผิวน้ำนั้น เป็นเรื่องที่

น่าทึ่งและน่าประทับใจเป็นอย่างมาก ดังนั้น นอกจากภาพของชาวอินตาที่กำลังหาปลาอยู่บนเรือไม้รูปทรงยาว ๆ และภาพของชาวอินตาที่กำลังพายเรือโดยใช้พายกับไม้พายยืนอยู่ตรงท้ายเรือ ซึ่งเป็นภาพที่ผู้ที่เคยไปอินเลมักจะถูกดึงดูดเสมอ แล้วภาพของแปลงผักสีเขียวที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ โดยมีลำไม้ไผ่ปักยึดไว้ไม่ให้ลอยไปยังที่ของคนอื่นก็เป็นอีกภาพหนึ่งที่ติดตามบรรดาเหล่านักท่องเที่ยวเช่นกัน

เมื่อเดินทางไปถึงหมู่บ้านหญาวชเว ซึ่งเป็นเหมือนประตูเข้าสู่ทะเลสาบอินเลแล้ว คนที่มีจุดหมายหลักอยู่ที่ทะเลสาบก็มักจะมุ่งหน้าเข้าสู่ตัวทะเลสาบโดยการจ้างเรือหางยาวแบบเหมาลำเข้าไป แต่สำหรับคนที่ยังพอมีเวลาก็จะเที่ยวชมธรรมชาติและสถานที่ต่าง ๆ ในตัวหมู่บ้านก่อน ซึ่งก็มีหลายอย่างที่น่าสนใจ เช่น วัดที่มีพระพุทธรูปสร้างจากไม้ไผ่ บ่อน้ำร้อน หรือจะเช่าจักรยานปั่นไปตามถนนที่ร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ และภาพท้องนาสีทองตลอดสองข้างทาง เข้าไปยังอีกหมู่บ้านหนึ่ง บรรยากาศของตลาดยามเย็นก็สะท้อนความเป็นธรรมชาติของชีวิตชนบทได้อย่างดี มีอาหารท้องถิ่นที่กินได้ไม่ยากเพราะส่วนใหญ่เป็นของทอดและพวกข้าวต้มหรืออาหารเส้นต่าง ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องติดต่อกับโลกภายนอก ปัจจุบันที่หญาวชเวก็มีร้านอินเทอร์เน็ตให้ใช้บริการได้แล้ว การเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหลักของที่นี่ ทำให้บรรยากาศในตัวหมู่บ้านบางส่วนเปลี่ยนแปลงไปเพื่อความสะดวกของบรรดานักท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากร้านอินเทอร์เน็ตดังกล่าวแล้ว ยังมีร้านอาหารที่ขายอาหารที่คิดว่าจะถูกปากชาวต่างชาติ เช่น อาหารจีน อาหารยุโรป เป็นต้น โรงแรมที่พักก็มีให้เลือกมากมายหลายระดับแล้วแต่งบประมาณหรือความพอใจของแต่ละคน ตั้งแต่โรงแรมหรูในหมู่บ้านหรือกลางทะเลสาบจนถึงเกสต์เฮาส์ราคาคืนละประมาณร้อยละห้าบาท

การเดินทางสู่ทะเลสาบควรจะเริ่มขึ้นตอนเช้าตรู่ของแต่ละวัน จะเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดเพราะเราจะต้องนั่งเรือจากท่าเรือที่หญาวชเวเข้าไปยังทะเลสาบเป็นระยะทางประมาณ 13 ไมล์ ตลอดทางจะมีเสาหลักบอกระยะทางเป็นไมล์ปักไว้ทุก ๆ หนึ่งไมล์ ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะเริ่ม

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการเที่ยวชมตลาดน้ำของชาวอินตา หรือในภาษาพม่า เรียกว่า "เหย่ป้อเซ" ตลาดน้ำจะมีทุก ๆ วัน คนที่เคยไป อินเลในช่วงที่ต่างกันก็อาจจะสงสัยว่าทำไมตลาดที่มาแต่ละครั้งไม่จัดที่เดิม นั่นก็เพราะว่าแต่ละครั้งจะย้ายที่ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ เรื่อย ๆ นี่ก็เป็นอีกเสน่ห์หนึ่งของที่นี้ที่เราไม่สามารถเดาได้ว่าวันนี้เราจะไปเจอตลาดที่หมู่บ้านอะไร

เนื่องจากตลาดเหล่านี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อนักท่องเที่ยวเป็นหลักเหมือนบางที่ในประเทศไทย ตลาดที่นี่จึงมีข้าวของที่ชาวบ้านใช้บริโภคในชีวิตประจำวันมาขายอย่างหลากหลายทั้งของสด อย่าง ปลา ผัก ผลไม้ อาหารหรือขนมที่ปรุงสุกพร้อมกิน หรืออาหารแห้งที่สามารถเก็บไว้กินได้นาน ๆ หรือของป่า รวมไปถึงของใช้ต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า ยา พืน แม้คำก็จะจะเป็นชาวบ้านจากหมู่บ้านต่าง ๆ ในทะเลสาบ และชาวบ้านที่มาจากที่อื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง เช่น ชาวปะโอ ชาวแต่นโย ชาวฉาน ที่เอาผลิตผลจากที่ต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนซื้อขายกัน นอกจากนี้ มีบางส่วนที่เป็นร้านค้าที่ขายของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว โดยมีทั้งที่เป็นร้านตั้งอยู่บนบกและเอาสินค้าใส่เรือมาขายกันบนน้ำเลย

ตลาดน้ำที่ทะเลสาบอินเล (มีนาคม 2550)

ตลาดน้ำที่ทะเลสาบอินเล (สิงหาคม 2552)

การเที่ยวชมวัดจัดเป็นกิจกรรมหลักของการเที่ยวเมืองพม่าเช่นเดียวกันที่ทะเลสาบอินเลก็มีวัดที่มีชื่อเสียงและเป็น ที่เคารพนับถือของชาวบ้านรวมทั้งชาวพม่าอยู่หลายแห่ง แต่ในที่นี้จะเล่าถึงที่สำคัญ ๆ สองแห่ง คือ วัดผ่านค่ออูและวัด งาเผ่หรือวัดเจ้านางหรือวัดแมวกระโคด

วัดผ่านค่ออู อยู่ลึกเข้าไปในตัวทะเลสาบประมาณ 13 ไมล์ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปห้าองค์เรียงกันเป็น วงกลมคนไทยส่วนใหญ่รู้จักในนาม "พระบัวเข็ม" พระพุทธรูปทั้งห้าแกะสลักมาจากไม้จันทน์ที่มีอายุนับพันปี ซึ่งขนาดของพระพุทธรูปนั้น แต่เดิมมีขนาดเพียง 5 เซนติเมตรเท่านั้น แต่ด้วยความเชื่อและศรัทธาอันแรงกล้าของชาวบ้านจึงมีการปิดทองที่องค์พระกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ภาพที่เห็นในปัจจุบันคือ องค์พระพุทธรูปมีลักษณะกลม ๆ ไม่มีเค้าโครงอย่างพระพุทธรูปทั่วไปอีกแล้ว โอเคล่าถึงตำนานของพระพุทธรูปทั้งห้าว่า ในสมัยพุทธามุนี เจ้าชายจากเมือง พุกามเสด็จประพาสเมืองต่าง ๆ โดยเรือพระที่นั่งที่ ประดิษฐานพระพุทธรูปห้าองค์ไว้ และก่อนจะกลับยังเมือง พุกามพระองค์ได้มาที่ทะเลสาบอินเลและพระราชทาน พระพุทธรูปสามองค์แก่ชาวอินเล และนี่คือเหตุผลของการ ตั้งชื่อวัดนี้ว่า "ผ่านค่ออู" ที่แปลว่า “หัวเรือพระที่นั่ง (the bows (front) of the royal barge)” (พวงนิล คำปิงสุ, 2546) เล่าถึงพระพุทธรูปทั้งห้าองค์ต่อไปคือ เป็นพระพุทธรูปที่ "...พระเจ้าอลองสิทฺฐทรงนำกลับมาจากแหลมมลายู ในศตวรรษที่ 12 และโปรดฯ ให้นำไปไว้ยังถ้ำใกล้ทะเลสาบ จนอีกหลายร้อยปีให้หลังจึงมีคนไปพบเข้า และได้อัญเชิญ มาประดิษฐานไว้ในเจดีย์ป่าวดค่ออู²..."

พระพุทธรูปห้าองค์ที่ถูกปิดทอง (สิงหาคม 2552)

² ป่าวดค่ออู ของพวงนิล คือ วัดเดียวกันกับ วัดผ่านค่ออู ที่กล่าวถึงในบทความนี้ เพียงแต่มีการออกเสียงต่างกันเท่านั้น

วัดแผ่นด้อ (มีนาคม 2550)

ในช่วงเดือนกันยายนของทุก ๆ ปี จะมีการแห่พระพุทธรูปไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในบริเวณทะเลสาบ เล่ากันว่า ครั้งหนึ่งในราวปีพ.ศ. 2508 มีการอัญเชิญพระพุทธรูปทั้งห้ามาประทับที่เรือกระแวกที่สร้างขึ้นอย่างสวยงาม และมีขบวนแห่ไปตามที่ต่าง ๆ เพื่อให้ชาวบ้านในหมู่บ้านต่าง ๆ ได้เคารพสักการะ ระหว่างทางก็เกิดพายุพัดอย่างรุนแรง ทำให้พระพุทธรูปทั้งห้าองค์ปลัดตกลงไปในน้ำ ชาวบ้านพากันลงไปหา ก็พบเพียงสิ่งของเท่านั้น ส่วนอีกองค์หาเท่าไรก็ไม่เจอ แต่พอกลับมาถึงวัดปรากฏว่า พระพุทธรูปองค์นั้นกลับมาอยู่ที่เดิมในสภาพที่มีวัชพืชติดอยู่เต็มองค์ราวกับปาฏิหาริย์ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ในประเพณีการแห่พระพุทธรูปของชาวอินเลก็จะอัญเชิญพระพุทธรูปเพียงองค์เท่านั้น และในบริเวณที่พระพุทธรูปจมน้ำก็มีการปักเสาหงส์ไว้เป็นสัญลักษณ์ด้วย

นอกจากขบวนแห่ที่งดงามและตระการตาแล้ว ยังมีการแข่งเรือของชาวบ้าน และบางครั้งก็มีนักท่องเที่ยวเข้าไปร่วมพายเรือด้วย ชาวบ้านก็เต็มใจให้เข้าร่วมโดยให้เหตุผลว่าอยากแบ่งปันประสบการณ์ชีวิตให้กับเพื่อนมนุษย์บ้าง

สำหรับวัดกาแผ่หรือเจ้าน่งเจ้านั้น ก็เป็นอีกที่หนึ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาด เมื่อมาถึงทะเลสาบอินเล ที่นี่เป็นวัดที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบล้าน สร้างขึ้นในปีพ.ศ. 1748 สมัยพระเจ้ามินดงเป็นวัดที่สร้างด้วยไม้สักจำนวน 654 ต้น ภายในวัดมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ตั้งเป็นประธาน รายล้อมด้วยพระพุทธรูปน้อยใหญ่อีกจำนวนหนึ่ง รวมถึงบัลลังก์พระแกะสลักปิดทองอายุกว่า 1,000 ปี แต่จุดที่ดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวของวัดอยู่ที่การเลี้ยงแมวไว้เป็นจำนวนมาก สังเกตได้จากเมื่อก้าวขึ้นไปบนตัวอาคารวัดก็จะได้กลิ่นแมวโชยมา แมวที่วัดนี้มีความสามารถพิเศษในการกระโดดลอดห่วงได้ เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาหลังจากที่ไหว้

พระขอพรเสร็จ พระที่จำพรรษาอยู่ก็จะเรียกแมวมาโดยการล่อด้วยอาหาร แล้วสั่งให้กระโดดลอดห่วงให้ชาวต่างชาติดู ทำให้วัดนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "เจ้าน่งเจ้าน" ซึ่งมีความหมายว่า "วัดแมวกระโดด" นั่นเอง

แมวกระโดดที่วัดเจ้าน่งเจ้าน (มีนาคม 2550)

ตลอดสองข้างทางที่นั่งเรือไปตามที่ต่าง ๆ ในทะเลสาบนั้น จะเห็นแปลงผักลอยน้ำของชาวอินตาที่ปลูกผักหลากหลายชนิด เช่น มะเขือเทศ มะเขือยาว พริก ถั่วฝักยาว เพื่อเอาไปขายยังที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกหมู่บ้าน ผักที่ได้จากที่นี่เป็นผักปลอดสารพิษที่ปลูกตามธรรมชาติ แปลงผักทำมาจากสาหร่ายที่ขึ้นอยู่ใต้ทะเลสาบและชาวบ้านตักขึ้นมาตากแดดแล้วเอามาทำเป็นแปลงผัก ยึดไว้ด้วยลวดไม้ไผ่ไม่ให้ไหลไปไหน บางบ้านจะมีรั้วไม้ไผ่กั้นบริเวณให้รู้ว่าเป็นของใครในตอนเช้า ๆ จะเห็นชาวบ้านใช้เรือบรรทุกผลผลิตของตนออกไปขายนอกทะเลสาบ กล่าวกันว่า ผักที่มาจากอินเลเป็นผักที่มีคุณภาพดีเยี่ยม

ระหว่างที่นั่งเรือเข้าไปยังทะเลสาบก็จะเห็นภาพประมงชาวอินตาพายเรือด้วยเท้าที่กำลังหาปลาเพื่อเลี้ยงชีพ บ้างก็ดักเอาสาหร่ายได้นำขึ้นมาเพื่อจะนำเอาไปทำแปลงผักหรือภาพชาวบ้านที่นั่งเรือขนส่งที่ทำหน้าที่คล้ายกับรถสองแถวออกไปทำธุระนอกทะเลสาบ แต่เมื่อนั่งเรือลัดเลาะไปตามทางเล็ก ๆ ที่เป็นทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่าง ๆ ลักษณะคล้ายซอยบนถนน ก็จะเห็นวิถีชีวิตของชาวอินตาที่อยู่อย่างเรียบง่าย เช่น การซักผ้าและอาบน้ำที่ทำหน้าบ้าน การวิดน้ำขึ้นมารดผักที่ปลูกไว้ ภาพเด็ก ๆ ที่กำลังเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน พร้อมกับโบกมือทักทายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นมิตรและไม่เงินอาย

ชาวอินตาพายเรือด้วยเท้าระหว่างออกหาปลา
(มีนาคม 2550)

เด็ก ๆ เล่นน้ำและตกตายนักท่องเที่ยว
(มีนาคม 2550)

ชาวอินตาตักเอาสาหร่ายมาทำแปลงผัก
(มีนาคม 2550)

แปลงผักลอยน้ำของชาวอินตา
(มีนาคม 2550)

นอกจากการทำประมงและการเกษตรแล้ว ชาวบ้านส่วนหนึ่งยังมีอาชีพที่จัดเป็นอุตสาหกรรมเล็ก ๆ แต่มีชื่อเสียงของชาวอินตา เช่น การทอผ้า การทำเครื่องเงิน การตีเหล็ก การทำยาสูบ เป็นต้น ชาวชาวอินตาทอผ้าด้วยกี่ไม้และมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอินตา ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นผ้าถุง โสร่ง ยาม เสื้อ ที่จะมีขายตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เครื่องเงินของชาวอินตาก็มีลวดลายที่แตกต่างจากที่อื่น ๆ การแกะสลักเงินเป็นรูปปลาที่เคลื่อนไหวได้ มีทั้งที่เป็นต่างหูและจี้ห้อยคอ ครั้งหนึ่งที่เคยไปร้านขายเครื่องเงินในทะเลสาบอินเลและอยากจะซื้อเป็นที่ระลึกสักหนึ่งตัวแต่เงินพม่าเหลือติดตัวไม่มาก เจ้าของร้านก็ยินดีที่จะรับเงินไทยด้วย ทำให้ได้ปลาตัวน้อยกลับมาหนึ่งตัวสมใจสำหรับเครื่องเหล็ก ไม่ว่าจะเป็นมีด จอบ เสียม กรรไกร ของที่นี้ถือว่าเป็นสินค้าคุณภาพที่ส่งขายไปทั่วประเทศเช่นกัน

ด้วยสภาพแวดล้อมที่สวยงาม และการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ทำให้ชาวอินตารวมทั้งชาวบ้านที่อยู่ที่นี่หมู่บ้านหลวงหวะ มีอริยาศัยดี เป็นมิตรกับผู้คนที่มาเยือน ครั้งล่าสุดที่มีโอกาสได้ไปทะเลสาบอินเลนั้น ได้อาความเป็นนักเรียนภาษาศาสตร์เข้าไปทดลองศึกษาภาษาของชาวอินตา ซึ่งเป็นภาษาถิ่นภาษาหนึ่งของภาษาพม่า ก็พบว่าภาษาที่น่าสนใจทีเดียว จากข้อมูลของโอเคิล ประกอบกับคำบอกเล่าของชาวอินตาทราบว่าภาษาอินตาที่พูดอยู่ในหมู่บ้านต่างๆ ในบริเวณทะเลสาบเองก็มีความแตกต่างกันด้วย แต่ก็ยังสามารถคุยกันเข้าใจได้ โดยปกติแล้วในชีวิตประจำวันชาวอินตาจะใช้ภาษาอินตาเมื่อคุยกับคนอินตาคู่กันเอง และจะใช้ภาษาพม่าเมื่อต้องติดต่อกับคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ชาวอินตา ส่วนคนที่ทำงานอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวก็จะพูดภาษาอังกฤษได้ค่อนข้างดีทีเดียว คนแก่บางคนเล่าว่า ในปัจจุบันเด็ก ๆ ชาวอินตาบางคนพูดแต่ภาษาพม่าและพูดภาษาอินตาน้อยลง

เมื่อได้บอกกล่าวกับชาวอินตาว่าอยากเรียนภาษาอินตาก็ได้รับความช่วยเหลือจากชาวบ้านเป็นอย่างดี แม้พวกเขาจะบอกว่าภาษาอินตาไม่ต่างอะไรกับภาษาพม่าเลย และไม่เห็นด้วยกับการเรียนภาษาอินตา ประกอบกับยังไม่ค่อยเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการทำงานทางภาษาศาสตร์ แต่พวกเขาก็ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจนน่าปลื้มใจ แม้ค่าขายของที่ระลึกคนหนึ่งช่วยออกเสียงภาษาอินตาให้ฟังแถมยังเลี้ยงน้ำชาและเมล็ดทานตะวันซึ่งเป็นอาหารรับแขกโดยทั่วไปของชาวพม่า ชายคนหนึ่งที่อยู่ใกล้ ๆ แม้จะพร่ำบอกว่าเรียนทำไม่ภาษาอินตา เรียนภาษาอังกฤษดีกว่า แต่ก็คอย

สอนให้ออกเสียงคำนั้นคำนี้ในภาษาอินตา ส่วนคนขับเรือที่เหมาะสมไปก็พาไปเที่ยวที่บ้านของเขา ทั้งที่อยู่นอกเส้นทางการท่องเที่ยว เพื่อให้เราได้สัมผัสกับชีวิตที่แท้จริงของชาวอินตา และให้เราได้พูดคุยกับคนที่คิดว่าจะช่วยให้เราได้ บรรดาญาติ ๆ ของเขา เมื่อทราบวัตถุประสงค์ของการมาของเราก็ช่วยกันคิดว่าจะให้ความช่วยเหลือได้อย่างไร คนหนึ่งเมื่อนึกขึ้นได้ว่าเคยมีการถ่ายทำภาพยนตร์ที่พูดภาษาอินตาไว้ ก็รีบออกจากบ้านไปหาแผ่นวีซีดีหนังเรื่องนั้นมาให้ทันทีโดยไม่ต้องขอร้องหรือจ่ายเงิน คุณยายของคนขับเรือก็นั่งเล่าเรื่องภาษาอินตาให้ฟัง บอกเล่าถึงความแตกต่างของภาษาอินตากับภาษาพม่าให้ฟัง เช่น เสียงบางเสียงในภาษาพม่าจะเปลี่ยนไปเมื่อเป็นภาษาอินตา ตัวอย่างเช่น เสียง /j/ ในภาษาพม่ามาตรฐานกลายเป็นเสียง /l/ ในภาษาอินตา หรือเสียง /o/ (เสียงเสียดแทรกระหว่างฟัน) กลายเป็นเสียง /hs/ (เสียงเสียดแทรกที่ปุ่มเหงือกฟันลม) อย่างในคำว่า /əə-jəʔ-əi/ "ตะเยะกัตี" 'มะม่วง' ออกเสียงเป็น /hsə-jəʔ-hsi/ "สะและกัชี" หรือคำว่า /pyan/ ที่หมายถึง 'กลับ' ในภาษาพม่า ก็ออกเสียงเป็น /plan/ ในภาษาอินตา และนี่ก็เป็นเหตุผลว่าทำไมชาวอินตาจึงออกเสียงเรียกตัวเองว่า "อินชา" รวมทั้งคำศัพท์บางคำก็มีการใช้คำที่แตกต่างจากภาษาพม่ามาตรฐาน³

ดังนั้น นอกจากธรรมชาติที่สวยงาม วิถีชีวิตที่เรียบง่ายแล้ว ลักษณะนิสัยความเป็นกันเองและเป็นมิตรของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ทั้งในทะเลสาบและบริเวณแวดล้อม เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความประทับใจ และทำให้ชื่อของ "อินเล" กลายเป็นชื่อหนึ่งที่ผุดขึ้นมาในใจของหลายคนในทุก ๆ ครั้งที่นี่ถึงประเทศพม่า

ข้อมูลนำสำหรับการเดินทางไปเที่ยวทะเลสาบอินเล⁴

การเดินทาง : สามารถเดินทางได้ทั้งทางรถบัส รถไฟ และเครื่องบิน ถ้าเดินทางโดยรถไฟใช้เวลาหนึ่งคืน ออกจากย่างกุ้งตอนบ่าย ไปถึงชเวท้าวซึ่งเป็นทางแยกเข้าหมู่บ้านหลวงชเว ประมาณเช้ามีดของอีกวัน จากปากทางมีรถ

โดยสารขนาดเล็กและมอเตอร์ไซค์รอให้บริการอยู่ หากเดินทางมาโดยเครื่องบินจากย่างกุ้งต้องมาลงที่สนามบินที่เมืองเฮโฮในรัฐฉาน แล้วนั่งรถมาที่อินเลอีกใช้เวลาประมาณชั่วโมงนิดหน่อย สำหรับผู้ที่เดินทางคนเดียวก็สามารถหาเพื่อนร่วมทางเพื่อประหยัดค่าโดยสารได้ ในการเหมารถมาอินเล ค่ารถที่เหมาจากเฮโฮมาหลวงชเว ประมาณ 24,000 จั๊ด

ที่พัก : ที่พักหาได้ไม่ยาก มีทั้งแบบโรงแรมใหญ่ ๆ อยู่สบาย ๆ ทั้งที่อยู่ริมที่หลวงชเวและที่กลางทะเลสาบ และแบบที่เป็นเกสต์เฮาส์เล็ก ๆ ก็มีให้เลือกมากมาย เราสามารถบอกให้รถที่เราเช่ามาพาไปยังโรงแรมได้เลย ให้เค้าแนะนำให้ก็ได้ ถ้าไปดูแล้วถามราคา ดูห้องแล้วไม่พอใจก็ให้เค้าพาไปที่อื่นได้ แต่หลังจากได้แล้วก็ควรจะให้ค่าน้ำชาคนขับรถเพิ่มอีกหน่อยประมาณ 1,000 – 2,000 จั๊ด

การเช่าเรือไปยังทะเลสาบ : สามารถติดต่อได้จากที่พักเลย เพราะปกติที่พักแต่ละที่จะมีเรือเป็นของตัวเอง ค่าเช่าเรือประมาณ 15,000 จั๊ด (ราคาอาจจะมากหรือน้อยกว่านี้ได้)

ฤดูกาลท่องเที่ยว : ในฤดูหนาวอากาศที่อินเลจะหนาวมาก ต้องเตรียมเสื้อผ้าสำหรับกันหนาวไปด้วย ที่พักส่วนใหญ่มีน้ำอุ่นให้อาบ อย่างไรก็ตาม ฤดูหนาวก็ยังคงเป็นช่วงที่น่าเที่ยว เพราะเป็นช่วงที่มีเทศกาลด้วย แต่ถึงแม้จะไปในช่วงฤดูร้อน ที่อินเลก็ไม่ได้ร้อนมากนัก อากาศกำลังดี แต่ถ้ามีหมวกหรือร่มกันแดดหน่อยก็จะดีกว่า

ภาษี : นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะต้องเสียเงินค่าเข้าไปอินเล ซึ่งชาวพม่าเรียกว่า "อะซุ่น" หมายถึง "ภาษี" คนละ 3 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ เหมือนกับที่ต้องจ่ายเมื่อไปพระเจดีย์ชเวดากองหรือเมืองพุกาม ถ้าไม่ได้จ่ายที่ด่านทางเข้าหมู่บ้านหลวงชเว ก็จะต้องจ่ายที่โรงแรมหรือท่าเรือที่จะเข้าไปในทะเลสาบ เมื่อจ่ายแล้วก็เก็บตัวไว้เพื่อเป็นหลักฐานด้วยก็จะดี

(อัตราแลกเปลี่ยนเมื่อ สิงหาคม 2552 คือ 1 USD = 1,100 จั๊ด)

³ ดูรายละเอียดข้อมูลทางภาษาศาสตร์เกี่ยวกับภาษาอินตาได้ใน O'Kell (1995)

⁴ ข้อมูลส่วนนี้ เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ส่วนตัวที่เคยเดินทางไปอินเลมา อาจจะมีการคลาดเคลื่อนบ้าง ในเรื่องของราคาต่าง ๆ เพราะค่าเงินของพม่ามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

บรรณานุกรม

พวงนิล คำปิงส์.(แปล). (2546) พม่า. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

แม็คไกเวอร์. (2551). พม่า: คู่มือท่องเที่ยวพม่าด้วยตัวเอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วังกลม.

Cummings, Joe. (1996). **A golden souvenir of Myanmar**. Bangkok: Asia books.

Okell, J. (1995). Three Burmese dialects. In David Bradley (Ed.), **Paper in Southeast Asian Linguistics No.13: Studies in Burmese Languages** (pp. 1-138). Pacific Linguistics, Series A-83, Canberra: Australian National University.

ขอขอบคุณ

1. คนขับเรือชาวอินตา Zaw Myo Phe ที่ช่วยเหลืออย่างเต็มใจในทุก ๆ เรื่อง รวมทั้งญาติ ๆ ของทุกคนด้วย ที่ช่วยกันสอนภาษาอินตาและหาหนังสืออินตาให้มาจนได้
2. แม่ค้าเสื้อผ้าที่วัดเมวกระโคด ที่ช่วยสอนภาษาอินตาให้หลายคำ และขอบคุณสำหรับน้ำชาและเมล็ดทานตะวัน
3. เจ้าของเกสต์เฮ้าส์ ที่คอยดูแลเสมือนญาติ และทำอาหารเช้าอร่อย ๆ ให้ทานทุกวัน
4. ขอขอบคุณทั้งชาวอินตาและชาวพม่ารวมถึงทุก ๆ คนที่พม่าที่ได้เจอกันและให้ความช่วยเหลือและต้อนรับเป็นอย่างดี ทำให้การเดินทางเป็นไปอย่างราบรื่น